

Sygn. akt I C 311/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2018r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący SSR Magdalena Glinkiewicz

Protokolant st. sekr. sąd. Bożena Czajkowska

Po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2018 r. w Toruniu.

sprawy z

(...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

przeciwko:

M. Z. (1)

o:

zapłatę

orzeka:

I. zasądza od pozwanego M. Z. (1) rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. kwotę 50.686,60 zł (pięćdziesiąt tysięcy sześćset osiemdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 listopada 2017r. do dnia 30 maja 2018r.;

II. rozkłada należność główną zasądzoną w pkt. I wyroku na sto dwie raty przy czym pierwsze sto rat po 500 zł (pięćset złotych), sto pierwsza rata w kwocie 686,60 zł (sześćset osiemdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) i ostatnia rata równa sumie odsetek zasądzonych w pkt I (pierwszym) wyroku, płatne do 25-go dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca czerwca 2018 r.;

III. oddala powództwo w pozostałej części;

IV. nie obciąża pozwanego kosztami procesu poniesionymi przez powoda.

Sygn. akt I C 311/18

UZASADNIENIE

Powód H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. domagał się od M. Z. (1) zapłaty kwoty 50.686,60 zł wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia następnego od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu podnosząc, że pozwany nieterminowo realizował zobowiązania wynikające z umowy bankowej i nie spłacił kwoty wynikającej z tej umowy. Powód wskazał, iż nabył wierzycelność wynikającą z umowy.

Sąd Rejonowy w Toruniu wydał w dniu 3 stycznia 2018 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa. Zakwestionował wysokość żądanej należności. Dodał, iż prowadzone przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne zostało umorzone, gdyż spłacał swoje zobowiązania wobec A. Banku. Wskazał, iż w momencie sprzedaży wierzytelności wpłacał na rzecz pierwotnego wierzyciela kwoty po 1.800 zł. Nadto wpłacił na rzecz powoda kwotę 1.153 zł, która nie została uwzględniona w sformułowanym żądaniu pozwu. Z ostrożności procesowej złożył wniosek o rozłożenie należności na raty w wysokości po 500 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał swoje żądanie. Podkreślił, iż pierwotny wierzyciel przekazał mu wszelkie wpłaty dokonane przez powoda, które następnie zostały zaksięgowane w części na kapitał i w części na odsetki. Zaznaczył, iż zgodnie z ugodą pozwany miał dokonywać wpłat po 1800 zł do 30 dnia każdego miesiąca. W rzeczywistości pozwany dokonywał wpłat nie zachowując jednak określonych w ugodzie terminów.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 6 czerwca 2012 r. M. Z. (1) zawarł z (...) Bank S.A. umowę pożyczki. Bank udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 100.000 zł, którą M. Z. (1) zobowiązał się spłacić w odsetkami umownymi w równych miesięcznych ratach kapitałowo – odsetkowych płatnych do 4-go dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach opisanych w umowie. Oprocentowanie pożyczki było stałe i na dzień zawarcia umowy wynosiło 11,70 % w stosunku rocznym. Na dzień zawarcia umowy całkowity koszt pożyczki wynosił 47.484,77 zł, całkowita kwota do zapłaty wynosiła 147.484,77 zł.

Dowód: umowa k. 25-32

Wobec faktu, że M. Z. (1) nie wywiązywał się z postanowień umowy, Bank wypowiedział umowę i wezwał do zapłaty należności.

Dowód: Wypowiedzenie umowy k. 33

(...) Bank S.A. w dniu 10 października 2014 r. wystawił przeciwko M. Z. (1) bankowy tytuł egzekucyjny, który następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 12 listopada 2014 r. zaopatrzonej został w klauzulę wykonalności.

Na dzień 10 października 2014r. M. Z. (1) posiadał u poprzednika prawnego powoda zadłużenie w kwocie 76.398,60 zł (71.133,24 zł niepłacony kapitał, 4.044,78 zł odsetki umowne od dnia wypowiedzenia umowy)

Dowód: postanowienie z 12.11.2014 r. k. 34;

Wyciąg z ksiąg bankowych k. 35-36

W dniu 29 czerwca 2015 r. (...) Bank S.A. na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności przełał na rzecz H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki.

Dowód: umowa przelewu k. 17-24

W dniach 29 maja 2015r., 29 czerwca 2015r., 31 lipca 2015r., 31 sierpnia 2015r., 30 września 2015r., 1 października 2015r., 23 listopada 2015r., 28 grudnia 2015r., 28 stycznia 2016r., 2 lutego 2016r., 25 lutego 2016r., 30 marca 2016r., 29 kwietnia 2016r., 10 czerwca 2016r., 6 lipca 2016r., 29 lipca 2016r. M. Z. (1) dokonał na rzecz poprzedniego wierzyciela (...) Bank S.A. wpłat po 1.800 zł każda wpłata. Wpłaty zostały zaliczone zarówno na należne odsetki, jak i kapitał.

Dowód: potwierdzenia wpłat k 56-69

H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego zaproponował M. Z. (2) podpisanie ugody na łączną kwotę 47.741,21 zł, płatną w ratach po 1.158,37 zł miesięcznie, płatne do 30 dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca września 2016r.

W dniu 28 września 2016r. M. Z. (1) dokonał przelewu na rzecz powoda w kwocie 1.153 zł.

Dowód: propozycja ugody k. 91-93, 70

Pismem z dnia 28 lipca 2016r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 49.302,22 zł (49.160,80 zł kapitał, 141,42 zł odsetki).

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 39

Córka M. Z. (1) jest osobą niepełnosprawną z zespołem (...) oraz złożoną wadą serca. W lutym 2018 r. miała przejść operację. Dochód rodziny w znacznej części przeznaczony jest na lekarstwa i rehabilitację dziecka.

Bezsporne

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych, dokumentów przedłożonych przez powoda

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu, albowiem ich prawdziwość nie budziła w ocenie Sądu jakichkolwiek wątpliwości. Były one opatrzone wymaganymi pieczęciami i podpisami. Co więcej, wiarygodność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Zgodnie z art. 230 k.p.c. uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i odpowiedzi na pozew, w pismach, a którym strona przeciwna nie zaprzeczała, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale zgromadzonym w sprawie.

Jasne było, że A. Bank zawarł z pozwanym umowę pożyczki oraz że pozwany nie płacił rat terminowo. Poza sporem pozostaje kwestia nabycia wierzytelności przez powoda.

Pozwany nie kwestionował zawarcia umowy. Wnosząc o oddalenie powództwa nie zgadzał się z wysokością roszczenia powoda, wskazując na uiszczane przez siebie wpłaty.

Podkreślić należy, że w myśl ogólnej zasady wyrażonej w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z procedurą cywilną nie do Sądu należy zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności spornych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawiania dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.) a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne.

Z przedstawionego wywodu wynika, iż to powód powinien wykazać, że przysługuje mu względem pozwanego wierzytelność w kwocie dochodzonej pozwem, a rzeczą pozwanego było przedstawienie dowodów tamujących to roszczenie. Powód szczegółowo wskazał w jaki sposób zostały zaksięgowane dokonane przez pozwanego wszystkie wpłaty (k. 84). Zdaniem Sądu wobec wyliczenia wpłat i sposobu ich zaksięgowania przez powoda nie było wątpliwości co do wysokości jak i wymagalności roszczenia.

Powód dochodzi od pozwanego zapłaty kwoty 50.686,60 zł, na którą składa się: kwota 46. (...),56 zaległy kapitał, 3.770,04 zł suma odsetek ustawowych od kapitału za okres od dnia cesji do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia złożenia pozwu.

Mając na względzie powołane okoliczności Sąd uwzględnił powództwo w zakresie kwoty 50.686,60 zł.

Sąd zasądził odsetki ustawowe od kwoty 50.686,60 zł od dnia 30 listopada 2017 r. do dnia wydania wyroku tj. 30 maja 2018 r.

Na mocy przepisu art. 320 kpc Sąd Rejonowy zasądzone świadczenie pieniężne rozłożył na 102 raty po 500 zł przy czym pierwsza w wysokości 686,60 zł zaś ostatnia równa sumie zasądzonych odsetek; płatnych do 25-tego każdego miesiąca począwszy od czerwca 2018 r.

Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Rozkładając z mocy art. 320 k.p.c. zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie tego przepisu - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała składu siedmiu sędziów SN z 22.09.1970r. III PZP 11/70, OSNC 1971/4/61).

Pozwany znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i z tego względu nie mógł spłacać zaciągniętego zobowiązania. Córka pozwanego jest osobą niepełnosprawną z zespołem (...) oraz złożoną wadą serca. W lutym 2018 r. miała przejść operację. Dochód rodziny pozwanego w znacznej części przeznaczony jest na lekarstwa i rehabilitację dziecka.

Nie sposób również nie zauważyć, że powód jest typową instytucją kredytową, która zwykle sama proponuje dłużnikowi rozłożenie zobowiązań na raty. Tym samym, spłata zadłużenia w ratach nie jest dla niego rozstrzygnięciem innowacyjnym, czy abstrakcyjnym.

Pozwany nie jest w stanie jednorazowo spłacić całości zadłużenia. Jednoznacznie dał temu wyraz wskazując, że zadłużenie może spłacać jedynie w ratach.

Wskazać należy, że względy słuszności oraz utrwalona opinia jurysprudencji wskazują, że rozstrzygnięcie sporu cywilnego nie może prowadzić do ruiny dłużnika. Zezwolenie powodowi na egzekucję całej dochodzonej sumy jednorazowo doprowadziłoby zaś niewątpliwie do takiego skutku.

Rozłożenie na raty usprawiedliwione trudną sytuacją majątkową pozwanego, pozwoli mu w terminie wywiązać się z zapłaty należności. Z drugiej strony świadczenie nie straci swej ekonomicznej wartości dla powoda.

Oczywiste jest, że stosując art. 320 k.p.c. Sąd powinien uwzględniać nie tylko sytuację dłużnika lecz brać pod uwagę także słuszne interesy wierzyciela. Wbrew pozorom jednak, uwzględnienie wniosku pozwanej jest korzystne także dla powoda. Sąd uznał, iż pozwany będzie mogła spłacać miesięczne raty w wysokości wskazanej w wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd w pkt II wyroku oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. przyjmując, że wobec trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej pozwanego nie jest uzasadnione obciążanie go tymi kosztami. Obciążenie strony, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością lub nawet tylko częścią kosztów procesu może w okolicznościach konkretnej sprawy pozostawać trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Z tego względu ustawodawca przewidział specjalne unormowanie pozwalające nie obciążać strony przegrywającej (powoda, pozwanego) obowiązkiem zwrócenia przeciwnikowi całości lub części kosztów. Ideę tę urzeczywistnia wyrażona w powołanym przepisie zasada słuszności. Artykuł 102 k.p.c. nie konkretyzuje w żaden sposób pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych. Wskazanie w tym przepisie na dopuszczalność odstąpienia

od zasady odpowiedzialności za wynik procesu jedynie w wypadkach wyjątkowych ("szczególnie uzasadnionych") wyłącza możliwość stosowania wykładni rozszerzającej. Ocena, czy taki wypadek rzeczywiście zachodzi, pozostawiona została uznaniu sądu. Musi ona mieć na względzie całokształt okoliczności sprawy. Chodzi tu nie tylko o okoliczności związane z przebiegiem procesu, ale również pozostające poza jego obszarem (np. stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Kryteria pomocne przy rozstrzygnięciu o istnieniu czy też nieistnieniu przesłanek zastosowania zasady słuszości wskazane zostały w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępienie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór (zob. wyroki SN: z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, Lex nr 584735 i z dnia 27 maja 2010 r., II PK 359/09, Lex nr 603828 oraz postanowienia SN: z dnia 19 października 2011 r., II CZ 68/11, Lex nr 1044004 i z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12, Lex nr 1164739). O tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi "szczególnie uzasadniony wypadek" w rozumieniu art. 102 k.p.c., decyduje m.in. sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Jeżeli prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (zob. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, Lex nr 7366). Do wypadków szczególnie uzasadnionych w rozumieniu art. 102 można także zaliczyć sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu. Taki zaś szczególny charakter ma powództwo i wyrok uwzględniający powództwo w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa, zwłaszcza wtedy, gdy strona pozwana nie przeczyła twierdzeniom zawartym w pozwie i uznała żądanie w nim zgłoszone (zob. postanowienie SN z dnia 11 września 1973 r., I CZ 122/73, OSNCP 1974, nr 5, poz. 98; por. też postanowienie SN z dnia 20 maja 1965 r., II CZ 30/65, Lex nr 5804).

W niniejszej sprawie pozwany znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej, posiada spore zadłużenie. Dodatkowe obciążenie kosztami jeszcze pogorszyłoby jego trudną sytuację.

Dlatego uznać należy, że istnieją szczególnie uzasadnione okoliczności pozwalające na nieobciążanie pozwanego kosztami procesu.